

На основу члана 36. став 2. и члана 39. став 4. Закона о здрављу биља („Службени гласник РС”, број 41/09),

Министар пољопривреде и заштите животне средине доноси

НАРЕДБУ

о спровођењу посебних фитосанитарних прегледа ради откривања штетних организама *Epitrix cucumeris* (Harris), *Epitrix similaris* (Gentner), *Epitrix subcrinita* (Lec.) и *Epitrix tuberis* (Gentner) као и о мерама које се предузимају у случају појаве тих штетних организама

"Службени гласник РС", број 113 од 30. децембра 2015.

1. Ради откривања штетних организама *Epitrix cucumeris* (Harris), *Epitrix similaris* (Gentner), *Epitrix subcrinita* (Lec.) и *Epitrix tuberis* (Gentner), (у даљем тексту: штетни организми), приликом уношења кртола биља *Solanum tuberosum* L., укључујући и оне намењене садњи (у даљем тексту: кртоле кромпира), које су пореклом из земаља за које је познато да је у њима присутан један или више штетних организама у Републику Србију, фитосанитарни инспектор на месту уласка спроводи фитосанитарни преглед на присуство штетних организама и проверава да ли фитосанитарни сертификат (у даљем тексту: фитосертификат) садржи „Допунску изјаву” којом се потврђује:

1) да су кртоле кромпира гајене у подручју слободном од штетних организама које је установљено од Националне организације за заштиту биља у складу са релевантним међународним стандардом за фитосанитарне мере, или

2) да су кртоле кромпира опране и очишћене тако да се на њима не налази више од 0,1% земље или да су биле изложене еквивалентним методама примењеним у циљу постизања истих резултата и уклањања штетних организама, како би се осигурало да нема ризика од ширења штетних организама;

3) да је службеним прегледом спроведеним непосредно пре извоза утврђено да кртоле кромпира нису заражене штетним организмима и да не показују ниједан симптом заразе, као и да не садрже више од 0,1% земље;

4) да је амбалажни материјал у којем се увозе кртоле кромпира чист.

2. Када се у фитосертификату наводи податак из тачке 1. подтачка 1) ове наредбе, у рубрици „Место порекла” мора да се наведе назив подручја без штетног организма.

3. Забрањује се уношење и ширење штетних организама на територију Републике Србије.

4. Кртоле кромпира које су пореклом из земаља за које је познато да је у њима присутан један или више штетних организама могу да се унесу на територију Републике Србије само ако испуњавају посебне фитосанитарне услове наведене у тач. 1. и 2. ове наредбе.

5. Кртоле кромпира које су унете у Републику Србију у складу са тач. 1. и 2. ове наредбе, могу да се даље премештају на територији Републике Србије само ако их прати биљни пасош.

6. Држалац биља, биљних производа или прописаних објеката који уочи симптоме штетних организама или посумња на њихову појаву дужан је да о томе одмах обавестити министарство надлежно за послове здравља биља.

7. Ради откривања штетног организма на територији Републике Србије спроводи се посебан надзор на присуство штетних организама на кртолама кромпира у складу са посебним Програмом мера заштите здравља биља, а према потреби и на осталим биљкама домаћинима, укључујући и поља на којима су кртоле кромпира гајене.

8. Када се на основу резултата посебног надзора из тачке 7. ове наредбе или на основу других доказа потврди присуство неког од штетних организама на територији Републике Србије, ради спречавања ширења и искорењивања штетног организма, одређује се и означава посебно регулисано подручје.

9. Посебно регулисано подручје састоји се од следећих подручја:

1) зараженог подручја које обухвата поља на којима је потврђено присуство штетног организма, као и поља на којима су произведене заражене кртоле кромпира;

2) угроженог подручја ширине најмање 100 m од границе зараженог подручја. У случају када се унутар наведене ширине налази део неког поља, цело то поље ће бити део угроженог подручја.

У случају када се више угрожених подручја преклапа или су врло близу, одређује се шире посебно регулисано подручје које укључује постојећа заражена и угрожена подручја, као и подручја између њих.

При разграничавању зараженог и угроженог подручја узимају се у обзир биологија наведених штетних организама, ниво заразе, распрострањеност биљака домаћина у тим подручјима, подаци о присуству и установљености штетних организама, као и способност штетних организама да се шире природним путем.

Када се потврди присуство неког од штетних организама ван зараженог подручја, преиспитује се и мења граница зараженог и угроженог подручја.

10. Ради спречавања ширења и искорењивања штетних организама у посебно регулисаном подручју налаже се предузимање следећих мера:

1) третирање и дезинфекстација и према потреби, забрана садње биљака домаћина;

2) интензивно праћење присуства штетних организама путем одговарајућих прегледа;

3) надзор над премештањем кртола кромпира изван посебно регулисаног подручја.

11. У објекту за паковање који се налази изван посебно регулисаног подручја могу да се пакују кртоле кромпира пореклом из посебно регулисаних подручја, само ако:

1) је решењем фитосанитарног инспектора одређени за паковање кртола кромпира пореклом из посебно регулисаних подручја;

2) се у периоду од годину дана од уношења кртола кромпира у тај објект води евиденција о кртолама кромпира пореклом из посебно регулисаног подручја.

12. Кртоле кромпира пореклом из посебно регулисаних подручја које су паковане у посебно регулисаним подручјима или у објектима из тачке 11. ове наредбе, могу да се премештају унутар територије Републике Србије само ако испуњавају следеће услове:

1) да су кртоле кромпира гајене на регистрованом месту производње од стране регистрованог произвођача или да су премештене из регистрованог складишта или дистрибутивног центра;

2) да су кртоле кромпира опране и очишћене тако да се на њима не налази више од 0,1% земље или да су биле изложене еквивалентним методама примењеним у циљу постизања истих резултата и уклањања штетних организама, како би се осигурало да нема ризика од ширења штетних организама;

3) да је амбалажа у коју се кртоле кромпира пакују чиста;

4) да кртоле кромпира прати биљни пасош.

13. Кртоле кромпира пореклом из посебно регулисаног подручја могу да се премештају и складиште у објект из тачке 11. ове наредбе, који је у близини посебно регулисаног подручја, само ако:

1) су кртоле кромпира гајене на пољима на којима су спроведени третмани инсектицидима у одговарајућем временском периоду у току вегетације;

2) су на наведеним пољима у одговарајуће време обављени фитосанитарни прегледи и нису детектовани штетни организми;

3) је произвођач обавестио фитосанитарног инспектора о намери и датуму планираног премештања кртола кромпира;

4) се кртоле кромпира транспортују до објекта за паковање у затвореном возилу или у затвореној и чистој амбалажи на начин којим се спречава да се штетни организми могу ширити;

5) кртоле кромпира током транспорта до објекта за паковање прати документ у коме је наведено порекло и одредиште пошиљке;

6) се одмах након допремања у објекат за паковање са кртолама кромпира поступи како је наведено у тачки 12. подтачка 2) ове наредбе.

Фитосанитарни инспектор у случају из тачке 13. ове наредбе спроводи следеће мере:

1) прати присуство штетних организама путем фитосанитарних прегледа биљака кромпира и према потреби, осталих биљака домаћина, на пољима на којима наведене биљке расту, најмање у пречнику од 100 m од објекта за паковање;

2) предузима активности у циљу подизања јавне свести о опасности од штетних организама и мерама за спречавање њиховог уношења и ширења.

14. Ради спречавања ширења штетних организама превозна средства и амбалажа који су употребљени за транспорт кртола кромпира пореклом из посебно регулисаног подручја пре испуњења услова из тачке 12. подтачка 2), морају на одговарајући начин да се очисте и деконтаминирају, и то:

1) пре њиховог премештања изван посебно регулисаног подручја и

2) пре него што напусте објекат за паковање.

15. Ради спречавања ширења штетних организама механизација која је употребљена за обраду кртола кромпира у објекту за паковање, мора на одговарајући начин да се очисти и деконтаминира после сваке употребе.

16. Ради спречавања ширења штетних организама отпадна земља или други отпадни материјал настао приликом паковања, чишћења и транспорта кртола кромпира мора да се безбедно одстрани тако да се штетни организми не могу да настане или шире изван посебно регулисаног подручја.

17. У случају из тач. 8, 9. и 10. ове наредбе мора да се направи списак посебно регулисаних подручја, подаци о њиховом разграничењу, карте на којима је дата локација, као и предлог мера наложених у том подручју.

18. Када се потврди да откривени штетни организам није присутан у посебно регулисаном подручју у последње две године, то подручје више није посебно регулисано подручје.

19. Ова наредба ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

Број 110-00-00298/2015-09

У Београду, 29. децембра 2015. године

Министар,

проф. др **Снежана Богосављевић Бошковић**, с.р.